No. 212 1833.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Donderdag 5 September.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

BELGIE.

BRUSSEL, den 3den September.

De afgevaardigden hadden gisteren over het budget van justitie te beraadslagen, doch de zitting werd meerendeels besteed aan onderwerpen vreemd aan de discussie die aan de orde was. Door den heer *Meeus* werd de verdediging van de bank opgenomen, als welke in de vorige zitting beschuldigd was, van de reeds betaalde coupons der leeningen, om eenige pCt. voordeel, uit hoofde van den koers, naar Londen te hebben opgezonden. De heer *Liedts* beklaagde zich over de venaliteit van het notaris-ambt; de heer *de Brouckere* over den handel in sommige overheids-ambten. In het overige der zitting werden de eerste artikelen van de justitie-begrooting aangenomen.

— Onder eenige nieuwe benoemingen tot ridders van de Leopolds-order, die nog steeds schier bij uitsluiting aan vreemden wordt geschonken, merkt men op, den hertog *van Broglie* als grootkruis, en den kolonel *Paixhans* als officier.

— De berigten uit Ostende, van ll. zondag, bevestigen het ongeluk der schipbreuk, in den geweldigen storm van dien dag, aan eene engelsche en zweedsche brik overkomen. De stoomboot *Talbot*, die vrijdag avond van Ostende naar Londen was vertrokken, is des middags ten twee ure, nabij de stad op de kust geworpen; de equipage van de beide brikken, als ook die van de boot zijn gelukkig allen gered.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 1sten September.

Sedert eenige dagen wil men onder de diplomatie alhier eene meer dan gewone drukte hebben waargenomen. De ambassadeurs van de onderscheiden mogendheden houden gedurige conferentien en ontvangen ieder oogenblik couriers. Men schrijft deze drukte in het algemeen toe aan den erkenden toestand der Portugesche aangelegenheden, en wil men voorts, eensdeels uit het artikel in den *Moniteur* in antwoord op het *Petersburger dagblad*, en anderdeels uit de zinsnede, Turkije betreffende, in de sluitingsrede van den koning van Engeland, hebben opgemerkt, dat er eenige meerdere verwijdering tusschen Engeland en Frankrijk aan de eene en Rusland en misschien ook Pruissen en Oostenrijk aan de andere zijde ontstaan is. Zoodra de Russische en Oostenrijksche gezanten alhier de tijding der erkenning van dona *Maria* door Engeland vernomen hadden, zijn door hen depeches naar Madrid gezonden. Naar men verzekert, een door het Fransch bestuur reeds vooraf aan den heer *de Rayneval* kennis van het voornemen van Engeland zijn gegeven en hem dien overeenkomstig instructien zijn gezonden. Men is hier thans zeer verlangend naar het besluit van het Spaansch bestuur.

Gisteren avond is te Parijs de heer *de Koenitz*, geattacheerd aan de Fransche ambassade te Weenen, met depeches voor den heer *de Broglie* aangekomen. Ook is hier nog gearriveerd de marquis *de Mollet*, naar men zegt van wege Oostenrijk met eene zending over de Zwitsersche aangelegenheden belast.

De heer *Fabricius*, zaakgelastigde van den Koning der Nederlanden, heeft gisteren met den heer *de Broglie* een lang onderhoud gehad en zoo men verzekert, eene tweede nota van zijn gouvernement overhandigd, van welker inhoud evenwel niets uitgelekt is.

— Uit Havre schrijft men van den 30sten, dat de maire dier plaats bevel heeft gekregen, om aan de koningin dona *Maria* niet de minste openbare eerbewijzingen aan te doen. Eene serenade welke het muzijk der nationale garde haar zou geven werd alzoo afgezegd. Op de reede was nog geen schip voor de overvaart der vorstin bestemd aangekomen.

— Het *Memorial Bordelais* deelt berigten mede uit Madrid van den 25sten ll. Een courier van dom *Miguel* was aldaar aangekomen om kennis te geven van de bewegingen der troepen onder den maarschalk *Bourmont* rondom Coimbra. Volgens een' bijzonderen brief uit Bayonne, van den 28sten, had zich daar, na de komst uit Madrid van twee buitengewone couriers, het gerucht verbreid, dat de hertog *van Cadaval* zich aan dom *Pedro* onderworpen had en dom *Miguel* daarop naar Campo Mayor op de Spaansche grenzen zou zijn geweken. Dit gerucht wierdt intusschen vooralsnog zeer betwijfeld.

— De *Messager*, welks geloofwaardigheid echter niet altijd boven twijfel verheven is, deelt uittreksels van brieven uit Italie mede, die moeten strekken om de geruchten wegens onrustige bewegingen in het zuiden van Italie te bevestigen. In een dezer brieven, uit Rome van den [illegible], wordt gemeld, dat de Napelsche post aldaar niet aangekomen was, en het pauselijk bestuur eenige troepen naar de Napelsche grenzen had gezonden, om, zoo het heette, een gezondheids-cordon te vestigen. In een' anderen brief uit Bologna van 22 ll. kwam voor, dat er bevel van Rome was gekomen, om de Zwitsersche troepen in de legatien naar de Abruzzen te doen marcheren, en de generaal *Sleberski* bevel had gegeven, om de Zwitsers door Oostenrijksche troepen te doen vervangen. Eindelijk hielden berigten uit Napels zelve, dat men den 11den eenige arrestatien, ten gevolge eener ontdekte zamenzwering, had willen doen, dat het volk zich daartegen verzet had en daarop het geheele garnizoen was onder de wapenen gekomen en de arrestatien werkelijk waren geschied; den 12den was de rust hersteld geweest, doch heerschte in Napels steeds veel gisting.

— Volgens berigten uit Lausanne van den 27sten, in den *Courrier* te vinden, zouden sommige der landgemeenten van het kanton Bazel zich gewapenderhand tegen de bondstroepen verzet hebben en moesten deze laatsten zeer op hunne hoede en immer gewapend zijn.

— Het bulletin der wetten maakt heden de overeenkomst van ons gouvernement met Engeland, van 30 Nov. 1831 en 22 Maart 1833, betrekkelijk de negerslaven publiek.

— De *Tribune* is heden voor de 84ste maal in beslag genomen. (Heden, uithoofde van den zondag, geene fonds-notering.)

NEDERLANDEN.

BREDA, den 4den September.

Zondag middag heeft in de nabijheid van 's Hage een ongeluk plaats gehad. Door den hevigen storm werd een boom op den weg tegen over de hofstede *Hoekenburg* omver geworpen, waardoor het paard van den jager der Amsterdamsche pakschuit, welke juist passeerde, zoodanig verschrikte, dat hetzelve met zijnen rijder in het water sprong. Na drie herhaalde pogingen gelukte het den knecht van de pakschuit, den ongelukkigen jager, een man van 56 jaren, van onder het paard en uit het water te halen, doch deze is gisteren aan de gevolgen overleden.

— Door den storm van Zondag en Maandag nacht is de zee aan de hollandsche kust tot eene buitengewone hoogte gerezen en tot aan het duin opgeloopen. Het benedenhuis van het Badhuis, op het strand staande huisje is daardoor geheel weggeslagen; ook zijn op den Scheveningschen weg eenige boomen omver gerukt.

— Uit Middelburg wordt van eergisteren, 2 dezer, geschreven: „Met leedwezen moeten wij melden, dat door de hevige stormbuijen van gisteren groote schade aan den Westkappelschen dijk, en in 't algemeen aan meest alle de dijken en zeeweringen van dit eiland, zijn toegebragt. Ook is voor Westkapelle een kleine kotter verbrijzeld, waarvan echter de manschappen gered zijn; terwijl voor Zoutelande een vragtschip is gestrand. Omtrent deze, en nog andere zeeschaden, wachten wij nadere berigten."

— Te Hulst heeft men op Vrijdag den 23sten ll., des voormiddags omstreeks 12 ure, zoo binnen die stad als in den omtrek, eene ligte aardschudding meenen te voelen. Ook te Axel zou men zegt iets dergelijks waargenomen.

Den 27sten ll. is te dezelfde stad met veel plegtigheid tot burgemeester geïnstalleerd geworden, de Ed. Achtb. heer *J. L. Van Dortmont*, adjunct-houtvester, lid van de provinciale commissie van landbouw, enz.

— De Antwerpsche bladen van heden behelzen hoofdzakelijk nog de volgende berigten over de ongelukken, die bij den jongsten vreeselijken storm, voornamelijk op de Vlaamsche kusten voorgevallen zijn: Van de drie nabij Ostende gestrande schepen, zijn de beide brikken zoo goed als verloren; de eene zijde van de stoomboot is doorboord en geloofde men niet, haar weder overeinde te zullen krijgen. Behalve deze drie hebben nog vier schepen, zijnde twee engelsche en twee zweedsche brikken en eene noorwegsche bark, tusschen Ostende en het dorp Heist, een half uur van Blankenberge, schipbreuk geleden. Van de eerste dier vaartuigen was genoegzaam niets overgebleven en scheen niemand van derzelver bemanning gered te zijn; de drie overige schepen hadden ook veel geleden. Een weinig verder, nabij het dorp Knock, lag nog een sloep of schooner, welker naam onbekend was, tegen het strand geslagen. Tusschen Vlesschem en Heyst zag men drie mastelooze, evenwel

onbekende, vaartuigen; deze schepen, schrijft men, moeten zich in eenen schrikkelijken toestand bevinden, terwijl er geen middel bestaat om hen bijstand te verleenen. Aan de zijde van Nieuwpoort lagen drie schepen tegen de kust geslagen, als een Amerikaan nabij de stad, een onbekende brik en een klein hanoversch vaartuig aan de zijde van Ostende. Langs de geheele Vlaamsche kust lagen alzoo overblijfselen van verongelukte schepen, terwijl de kapitein, die de engelsche brieven te Ostende had aangebragt, en in den morgen van den 2den van Douvres vertrokken was, verzekerde, dat het op de engelsche kust niet minder bedroevend was gesteld.

De ongelukken op de Schelde waren minder groot, dan men bij zulk eenen vreesselijken storm kon verwachten, dezelve bepaalden zich voor zoo ver nog bekend was, tot het aan den oever slaan van eenige hollandsche en belgische kanonneerbooten, die nog bovendien gelukkig geene zware schade schenen te hebben geleden.

— De berigten uit Hamburg en Berlijn bevestigen allen de tijding van de verwachte komst des Keizers van Rusland op het kasteel Schwedt aan den Oder. Hoogstdezelve zou onder den naam van graaf *von Adlerberg* reizen en de reis tot aan Stettin met eene der Russische regerings-stoombooten ondernemen. Daar nu, volgens de *Leipsiger Zeitung*, reeds den 25sten augustus op gemeld kasteel zich eenige russische grooten en onder deze de graaf *von Adlerberg* bevonden, wil men hebben opgemaakt, dat de Keizer reeds werkelijk aldaar aangekomen zou zijn. De bevestiging hiervan zal echter nader moeten blijken. In een brief uit Berlijn van den 27sten augustus, waarin de komst van den Keizer op Schwedt almede als op handen wordt beschouwd, wordt tevens de spoedig opgekomen reis van den Kroonprins van Pruissen van Berlijn naar Töplitz, tijdens de Keizer van Oostenrijk zich daar bevond, aan staatkundige beweegoorzaken toegeschreven, die tevens betrekking zouden hebben tot die welke aanleiding hadden gegeven tot de aanstaande bijeenkomst van den Keizer van Rusland met den Koning van Pruissen. Men sprak voorts te Berlijn van eene nota, die door het Russische kabinet aan sommige hoven zou gezonden zijn, en waarin, onder anderen, zou gezegd worden, dat de toestand waarin het grootste deel van Europa zich thans bevindt, het noodzakelijk maakt, om bedacht te wezen op het nemen van maatregelen, welke strekken kunnen tot herstel der rust en de handhaving van den vrede. Volgens sommigen zou men deze nota ook [illegible] in verband moeten brengen met de reis des Russischen Keizers, en zou hoogstdezelfs komst voornamelijk ten doel hebben, om middelen te beramen, tot bereiking van het boven vermelde oogmerk.

— De russische minister van oorlog, de adjudant-generaal graaf *Tschernitschew* is van Petersburg naar Nowgorod afgereisd.

— Uit Warschau wordt berigt, dat op den 19den Augustus ll. aldaar uit Petersburg is gearriveerd, de opperhofmaarschalk van Z. M. den Keizer en lid van den staatsraad in het koningrijk Polen, Prins *Maximiliaan Jablonowski*.

— De londensche berigten tot den 31sten ll. loopende, behelzen geen nieuws van bijzonder belang. Uit Portugal had men berigten gekregen met de stoomboot *Hermes*, die den 21sten de reede van Lissabon en den 25sten Oporto verlaten had, welke berigten intusschen alleen de bevestiging hielden van de reeds bekende met de vorige stoombooten aangebragte berigten; het eenig onderscheid bestond in de magt, die de maarschalk *Bourmont* rondom Coimbra vereenigd had, en die in deze berigten op 25,000 man wordt geschat; zijne voorhoede zou met de constitutionelen eene schermutseling hebben gehad, die niet ten voordeele dezer laatsten was uitgevallen. Te Lissabon was men nog steeds werkzaam aan het versterken van de stad. De rust liet aldaar nog al te wenschen over; en heerschte tusschen de onderscheiden partijen steeds veel verbittering en zelfs meenden waren er gansch niet vreemd.

Te Londen waren den 31sten de fondsen genoteerd: de 3 pCt. geconn. 88¼, ¾; Ned. 2 pCt. 48¾, 49; 5 pCt. 94⅞, 95⅛.

Niet alleen de vaudevilles, maar ook de dagbladen zingen uit eenen anderen toon, zoodra hun thema aan de orde van den dag komt. Deze opmerking maakten wij bij het lezen van het *Journal de Paris* van den 18den dezer, een blad dat vóór de Julij-omwenteling tot de hevige oppositie partij behoorde, en dat onder het nieuw bestuur ministerieel geworden is. In een artikel, hetwelk niet alleen op Frankrijk, maar overal van toepassing zal zijn, schetst hetzelve, met gevoel van overtuiging, de moeijelijkheden, waarin de Fransche regering, door de zoogenaamde oppositie, tegenwoordig gewikkeld wordt. Te veel leering bevat dit stuk, ook voor ons, dan dat wij het onopgemerkt kunnen laten voorbijgaan, en het is daarom dat wij het in zijn geheel overnemen.

»De toestand van het bewind heeft in Frankrijk iets vreemdsoortigs, welke men, zelfs in 't belang der vrijheid, moet zoeken te verklaren. Een groot aantal mannen heeft de gewoonte aangenomen, om het bestuur altijd te verdenken, en de oppositie-bladen zijn niet achterlijk gebleven, om van deze neiging der publieke opinie tot hun voordeel gebruik te maken. Het is eigene eene erkende waarheid, dat zij van het regt van bedilling buiten gemeen veel misbruik hebben gemaakt, en daardoor van onregtvaardigheid tot onregtvaardigheid geleid, eindelijk hun doel geheel en al uit het oog verloren hebben. Men begint echter van deze gewoonte terug te komen — eene gewoonte, waaraan men zich alleen had moeten overgeven, gedurende den langdurigen strijd tegen de restauratie (namelijk toen het *Journal de Paris*, tot de oppositie behoorde.) De genezing is echter nog niet volkomen; hopen wij echter dat wij die spoedig zullen kunnen aankondigen."

»Hoe het ook zij, zoo er dan nog eenige eerbied voor de waarheid, voor onpartijdigheid bestaat, dan zoude men het bestuur niet mogen lasteren, zonder ook deszelfs verdediging op zich te durven nemen, wanneer hetzelve wezenlijk regt had. Doch ook deze eerbied ziet men uit het oog verliezen. Men vreest zijnen naam van onafhankelijk in de waagschaal te stellen, men vreest voor *ministerieel* gehouden te worden. Dit woord bezit inderdaad tooverkracht: het is het gebruikelijk antwoord op elke, eenigzins ingewikkelde bewijsrede, en wat het zonderlingste daarvan uitmaakt, is, dat zulk een antwoord aan het oordeel van een groot aantal toehoorders of lezers, tegelijk beslissend en overtuigend voorkomt. Eene *ministeriele* bewijsrede kan niet anders dan eene *drogrede* zijn; het onderzoek is alzoo geheel overvloedig!"

»Het is zeer gemakkelijk te begrijpen, dat menschen, door geringe morele geestkracht bezield, (en dit aantal is groot) niet dan bevende de verdediging van het bestuur op zich durven nemen. Zullen zij ook aangehoord worden? Zal men, hunne bedoelingen, als hun geweten niet lasteren? Zal men hen, b. v. niet ten laste leggen, dat zij eene, naar de omstandigheden *berekende* overtuiging hebben? Dat zij eenige gunst verlangen, eene ongenade vreezen? Zal men niet met naauwgezetheid hunne beweegredenen gaan onderzoeken, en hen, om reden, de minst vereerende aanrekenen? Hun levensloop is zuiver, ieder van hunne schreden op hunnen staatkundigen weg is gekenmerkt, door gedane opofferingen ten voordeele van het algemeen welzijn, ten voordeele der vrijheid; doch wat zegt dit alles, wanneer zij eenmaal den moed gehad hebben, zich de zaak van het belasterd bestuur aan te trekken? Alle hunne verdiensten worden miskend, hun vroegere levensloop vergeten. En waarom? Omdat zij *ministerieel* geworden zijn."

»Maar de gevoelens, die zij altijd hebben voorgestaan, zijn thans die van het bestaand gouvernement. Moeten zij nu deze gevoelens verloochenen? Voorzeker! zoo zij het gevaar van gehouden te worden voor hetgeen zij niet zijn, willen ontgaan."

»Wat nu hen betreft, die den oorlog aan het gouvernement verklaard hebben, al waren ze ook in hunne jeugd hun vaderland ontweken, al hadden zij ook van den heer *de Peyronnet*, titels en adeldom ontvangen, — hun wacht den naam van vaderlandsgezinden (*patriotes*), de eer der onafhankelijkheid, de lofbazuinen der drukpers, zullen voor hen klinken. Hunne redevoeringen herhaalt men om het zeerst, zijn kunstgewrochten van welsprekenheid, hunne gedragingen, zijn voorbeelden van rechtvaardigheid en moed; il y a du Brutus *dans leur moindre geste*, du Washington *dans leur moindre sourire*."

»Deze behoefte om te lasteren van de eene zijde, die bespottelijke ophemelende taal aan den anderen kant, zoude voorzeker minder opgang maken, zoo niet vele menschen van nature geneigd waren, om altijd en in alle gevallen en omstandigheden het bestuur te verdenken. En dit geldt niet alleen het tegenwoordig bestuur. Welke vorm het ook aanneemt, hetzij alleenheerschend; of met verdeelde magt, hetzij aan wreedheid grenzend, gestreng, of, aan zwakheid rakende, en zacht, altijd is men geneigd om gestreng met het bestuur rekenschap te houden. De geest van tegenstand ligt in het karakter der Fransche natie opgesloten, dit is zoo waar, dat nu wij onder alle vormen van gouvernementen geleefd hebben, er ook geene aan het algemeene lot heeft kunnen ontsnappen, aan die ontledende bedilzucht, hetzij goed of kwaad gegrond of ongegrond, eene bedilzucht die altijd ten doel had het bestuur in de oogen der natie te vernederen."

»Het bestuur is echter, even als de vrijheid, de noodzakelijke grondstof van een goed regeringsstelsel. Het moet noodzakelijk eigens zijn, het moet bestaan, het moet geëerbiedigd worden. De vrijheid heeft hare helden, heeft hare martelaars gehad; dank zij eenen veertigjarigen wedstrijd, hare overwinning is verzekerd. Doch het bestuur heeft in eenen langen strijd tegen de dwingelandij te veel geleden, en als het ware voor, dat de rollen verwisseld waren [illegible] dat de nadelige invloed van het bestuur niet [illegible] is, een gebrek, waarvoor de goede publieke geest [illegible] in het belang der vrijheid zal aanwijzen."

Ofschoon wij de laatste woorden van dit vertoog niet willen, wij er geene bedreiging voor Europa inzien, bekennen niet te weten, zullen echter vele onzer lezers met ons in het gevoelen deelen, dat dit stuk, in eenige woorden den geest van tegenstand schetst, welke men in de meeste landen opmerkt, en die zich juist daar het sterkste doet gevoelen, waar dezelve eenmaal overwonnen heeft, en alwaar nieuwe gouvernementen uit de bouwvallen van anderen zijn opgerezen, die als het eigen werk van dienzelfden geest van tegenstand kunnen beschouwd worden. Zoo als de oppositie hier geschetst is, vinden wij haar overal, dezelfde kenmerken, dezelfde uitkomsten.

Alleen zullen wij hier bijvoegen, dat zoo de *Gazette de France*, vóór de Julij-omwenteling, deze waarheid had willen betoogen, dezelve in het *Journal de Paris* den hevigsten tegenstand zoude gevonden hebben. Ook die schakeringen van gevoelens heeft men meer dan eens kunnen opmerken.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 31sten Augustus.

De senaat dezer stad heeft den heer *J. H. Faring* tot haren consul te Rotterdam benoemd.

— Te Zurich is onlangs een vlugschrift in het licht verschenen, hetwelk, blijkens den titel, den zoon van *Lodewijk Napoleon* tot schrijver heeft. Het werkje voert een plaats uit Zschokke tot motto, aldus luidende: »De zelfstandigheid van het Zwitsersche verbond berust niet op perkamenten brieven, Keizerlijke en Koninklijke verzekeringen, maar alleen op eenen ijzeren grond, dat is een zwaard." Dit vlugschrift behelst, in vrij slecht Duitsch, beschouwingen over de beste regeling der Zwitsersche krijgsmagt, waarin lofspraken op Keizer *Napoleon*, onder wiens middelaarschap Zwitserland gelukkig

lukkige dagen genoten had; en voorts het betoog, dat Zwitserland, in plaats van eene nietige onzijdigheid langer te handhaven, zich ten naauwste met Frankrijk verbinden moet, alsmede dat de Zwitsersche bergbewoners hunne vooroordeelen tegen alle centralisatie van bestuur, in het belang des vaderlands, moeten laten varen!

— De pruissische gouverneur van het kanton Neuchatel, *v. Phuel*, door het kantonnaal bestuur, zoodra de jongste volksbewegingen in Zwitserland van eenen bedenkelijken aard werden, door een renbode uitgenoodigd zijnde, om ten spoedigste in de hoofdplaats van het kanton terug te keeren, heeft hieraan terstond voldaan en is reeds den 25sten Augustus aldaar aangekomen.

— Berigten uit Praag van den 25sten ll. melden, dat het aantal vorstelijke bezoekers aldaar nog vermeerderd. Den 19den te voren hadden H. H. M. M. van den koning van Saksen, den kroonprins van Pruissen, den hertog van Meckelenberg Strelitz en andere hooge personaadjen vergezeld, de op het exercitie veld bij Holleschowitz bijeen verzamelde troepen in oogenschouw genomen, bestaande uit verscheidene bataillons infanterie, een paar regimenten kavallerie en 7 batterijen artillerie.

— Brieven uit Italie spreken van eene op het eiland Sardinie tegen de koninklijke regering uitgebroken opstand; de koninklijke autoriteiten waren van hunne posten ontzet en in derzelver plaats eene volksregering aangesteld. Deze onbepaalde berigten verdienen intusschen allezins bevestiging.

— Men schrijft van de grenzen van Turkye en Rusland heeft deszelfs handels betrekkingen met de verhevene Porte wederom aangeknoopt. De handel, die vroeger met Engeland gedreven werd, zal nu regtstreeks met Rusland plaats hebben, en de agenten dezer Mogendheid hebben de leveringen, tot uitrusting en wapening der Turksche troepen op den Europeschen voet, op zich genomen. Men verzekert dat de Ulema's en Mufti's, door eene uitlegging van het 33 vers van het 8ste hoofdstuk des derden boeks van den Koran bewezen hebben, dat deze nieuwe keer van zaken niet strijdig is met de bestaande wetten. De Porte heeft eene menigte vreemde officieren in dienst genomen. Alleen de ruiterij behoudt nog deszelfs Aziatische inrigting, en dezelve zal eerder naar de wijze der kozakken, dan naar die der Europesche ruiterij georganiseerd worden.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

DUITSCHLAND. — De vermaarde THORWALDSEN heeft te *Rome* het ontwerp tot het monument voor GUTTENBERG geboetseerd, hetwelk hij alsnu in gips zal overbrengen en ter bezigtiging naar *Mayntz* zenden. De kunstenaar schijnt voor dezen arbeid eene groote belangstelling te hebben, en laat voor hetzelve veel werk, sedert jaren reeds besteld, achter liggen. — Te *Weenen* bij BERMANN ziet het licht de derde uitgaaf van de groote post-kaart van RAFFELSBERGER. Op deze kaart, van eene geheel nieuwe vinding, staan aangeteekend het vertrek en de aankomst van alle vrachten postwagens, diligences, stoombooten en beurtschepen tusschen *Amsterdam* en *Odessa*, *Parijs* en *Moscou*, *Genua* en *Petersburg*, *Hamburg* en *Lucca*, *Berlijn* en *Rome*, *Warschau* en *Corfu*, en de aanzienlijkste tusschengelegene steden, met aanwijzing van de afstanden en andere voor den reiziger belangrijke opgaven. De Koning van *Pruissen*, in wiens staten het Postwezen een bijzonder hoogen trap van volkomenheid heeft bereikt, heeft den vervaardiger dezer Europesche post-kaart de groote gouden medaille doen ter hand stellen. — De Koninklijke Akademie der Wetenschappen te *Munchen* heeft op den 24sten Augustus ter viering van den geboortedag des Konings van *Beijeren* hare gewone openbare zitting gehouden. Na eene voorafspraak van den Voorzitter, den Geheimraad VON SCHELLING, las de Secretaris der Wis- en Natuurkundige klasse, de Hofraad en Hoogleeraar Dr. DÖLLINGER eene verhandeling over de Bouwkunst en haar belangrijkheid in den Staat, opgehelderd door de Natuurkunde, waarna de Hoogleeraar Dr. ZUCCARINI eene uitvoerige verhandeling heeft gelezen *Ueber die Vegetationsgruppen in Bayern*. — Op den linker oever van de *Weser*, in de nabijheid der domeinen *Tonenburg*, district *Minden*, is onlangs, op eene diepte van twaalf voeten, tusschen eene laag van steengruis, zand en leem, de fossile of het versteende geraamte van een Mammouth ontdekt. De reeds gevondene stukken bestaan uit het bovenste gedeelte der tibia, de schouderbladen, kinnebakstanden, enz.

ITALIË. — Twee improvisatoren wekken bij voortduring bij het kunstlievend publiek de grootste bewondering, CICCONI en BINDOCCI. Van den eersten was reeds vroeger een geïmproviseerd treurspel *Parisina* in druk uitgekomen; thans heeft eene improvisatie van denzelfde te *Venetië* algemeene verbazing verwekt. Het onderwerp was *Marino Faliero*, Treurspel in vijf bedrijven. De schoonheid der poëtische gedachten, de keurigheid en regelmatigheid van den stijl, de warmte van uitdrukking en voordragt, werden even zeer bewonderd, als de bewerking der verschillende karakters. Minder stout in de conceptie van zamengestelde dichtsoorten schijnt BINDOCCI te zijn, maar bij is voor velen behagelijker en zijn talent is ongemeen medeslepend. Onder de improvisatiën onlangs te *Bologna* door hem uitgevoerd, worden bijzonder genoemd: *Giovanni da Procida*, *de tempel van het heilige kruis te Florence*, *de dood van den Hertog van Reichstadt*, *het wederontwaakte Griekenland*, *Francesca van Rimini*, *de vlugtelingen van Parga*; en boven al: *Karel IX op den 24sten Augustus 1572*. Men moet, bij het beoordeelen der Italiaansche improvisatoren, uit den opgang, welken zij maken, in 't oog houden, dat in *Italië* de improvisatie geenszins een zeldzaam verschijnsel is, en er inderdaad iets zeer verdienstelijks vereischt wordt, om daarin uit te blinken. — Uit *Livorno* schrijft men, dat aldaar brieven zijn ontvangen van den reiziger EDUARD RÜPPELL, gedagteekend uit *Gondar*, de hoofdstad van *Abyssinië*, den 20sten Februarij 1833. Hij had zijne reis derwaarts genomen over *Marsana* aan de Roode Zee en *Arkiko*. *Abyssinië* was in eenen staat van groote regeringloosheid, waardoor de reis aan zeer vele moeijelijkheden was blootgesteld. Driemaal, gedurende zijn verblijf, was de Keizerstroon van beheerschers veranderd en *Gondar* was gedeeltelijk geplunderd. De Heer RÜPPELL hoopte nog in dit jaar naar *Egypte* terug te keeren, en zoo het hem gelukte, zijne papieren behouden uit dit gevaarlijke land te brengen, en belangrijke berigten te kunnen mededeelen over deze nog zoo weinig bekende gewesten.

FRANKRIJK. — Bij Koninklijke Ordonnantie is in plaats van wijlen den beroemden SAY tot Professor in de Staatshuishoudkunde aan het *Collège de France*, aangesteld de Heer ROSSI, en tot Professor in de Fransche Letterkunde, in plaats van den overleden ANDRIEUX, de Heer AMPÈRE. — In de haven van *Caen* worden thans ingescheept ontzaggelijk groote blokken fraai blaauw graniet, afkomstig uit de steengroeven van *Saint-Sever*, en bestemd voor het gedenkteeken, 't welk te *Rouaan* zal worden opgerigt ter eere van PIERRE CORNEILLE. Eenige dezer graniet-blokken wegen voor 't minst 10,000 kilo's. — De tweegevechten schijnen thans ook in de Letterkundige wereld over te gaan. Vrijdag ll. (30 Augustus) heeft er een duel plaats gehad tusschen zekeren GUSTAVE PLANCHE en den Hoofdredacteur van de *Europe Littéraire*, den Heer FEUILLIDE. Eerstgenoemde achtte zich persoonlijk beleedigd door een artikel in genoemd blad, over *Lelia* van GEORGES SAND, geplaatst in het nommer van 22 Augustus. De Heer PLANCHE, wiens naam overigens in het bedoelde Artikel niet gevonden wordt en die alleen in sommige uitdrukkingen, door eene op zich zelven toegepaste uitlegging, eene persoonlijke beleediging heeft kunnen vinden, heeft na eene enkele wisseling van kogels, verklaard voldaan te zijn.

BELGIË. — Te *St. Nicolaas* en *Wommelghem*, tusschen *Antwerpen* en *Heerenthals*, zijn onlangs eenige versteende beenderen ontdekt. De Heer CH. MORREN, Professor voor de vrije Wetenschappen aan de Akademie te *Gent*, aan wien men dezelve vertoond heeft, heeft die voor overblijfselen van groote visschen (van het geslacht *Xiphias* herkend, welke vrij veel met onze walvisschen overeenkomen.

ENGELAND. — Te *Ipswich* zijn proeven genomen met een, door den Heer GIBBS uitgevonden, of liever verbeterd anker, 't welk op het water drijft en naar eene uitgespannene paraplui gelijkt. Een jagt, 't welk hetzelve uitwierp, kon met volle zeilen, niet verder komen. — De zoon van den bekenden Lierdichter COLERIDGE is met een bundel Gedichten te voorschijn getreden, waarvan de *Quarterly Review* getuigd, dat zij de beste zijn, welke na den dood van BYRON zijn uitgekomen. Het is een zeldzaam geval in de Geschiedenis der Letterkunde, dat de zoon eens dichters den roem zijns vaders evenaart. — Onder den titel: *the acentures or London university-magazine*, verschijnt te *Londen* een tijdschrift, door eene vereeniging van Studenten geschreven. Het is zeer goed, dat Studenten onderling over wetenschappelijke en andere belangrijke onderwerpen hunne gedachten elkander mededeelen: maar gedrukt moesten dergelijke proeven van jeugdige wetenschap en oordeelskracht niet worden.

RUSLAND. — De Keizer van *Rusland* heeft een hem aangeboden exemplaar van het in de Russische taal uitgegeven werk, getiteld *Dagboek der reis van H. M. de Keizerin* ELISABETH ALEXEYEWNA, *door Duitschland, in de jaren 1813, 1814 en 1815*, goedgunstig aangenomen en den vervaardiger met een kostbaar gouden horologie en eene ketting van hetzelfde metaal beschonken.

AZIË. — Het dagblad van *Calcutta* verhaalt het volgend merkwaardig natuurverschijnsel: Op den 8sten Januarij dezes jaars werden de bewoners van het dorp *Hugly*, 't welk 300 huisgezinnen telt, in geenen geringe bezorgdheid gebragt, toen zij bespeurden, dat op den tijd, waarop zij gewoon waren het zonlicht te zien, alles om hen heen stikdonker bleef, doch hunne ontroering steeg ten top, toen zij weldra bemerkten, dat zij allen blind waren geworden. Den avond te voren, had zich aan de beide oevers der rivier, waaraan het dorp ligt, een dikke nevel vertoond, welke een zoo sterken zontzuren reuk van zich gaf, dat de inwoners gedurig niezen moesten en hunne oogleden aanmerkelijk opzwollen. Den volgenden morgen waren, allen blind, en deze blindheid duurde 24 uren, toen dezelve plotseling verdween. In dien tusschen tijd van algemeene blindheid had menig treurig ongeluk, maar, gelijk zich begrijpen laat, ook menig grappig voorval plaats. De Geneesheeren waren, bij het schrijven van het berigt, bezig, om de oorzaak van dit zonderling verschijnsel na te sporen.

AFRIKA. — In de hoofdstad van het Koningrijk *Benin* wordt op last van den Koning van *Benin*, eene school opgerigt van weetkeurig onderwijs, onder het bestuur van een jong Franschman, met naam ERIAS.

Tilburg den 5sten Augustus 1833.

Zoodra had de brand op den 19den en 22sten Julij ll. alhier geen plaats, of er geschiedde al dadelijk bij het Hoofdkwartier des Legers te Velde eene inzameling van penningen ten voordeele der meest behoeftigen, welke daardoor hunne bezittingen hadden ondergaan; en aan het Hoofd waarvan als naar gewoonte Zijne Koninklijke Hoogheid den Prins van *Oranje*, zich bevond, en met Hoogstdeszelfs Zonen Prins *Willem* en *Alexander* en den Prins *Frederik* der Nederlanden mildelijk bijdrogen.

Thans rekenen wij het voor ons een aangename pligt, om dangs dezen weg, namens de ongelukkigen, die door deze bijdragen in hunne verliezen zijn te gemoet gekomen, aan de Veldheeren de Heeren Officieren bijdragers onze opregtste dankbaarheid te betuigen, voor de aanzienlijke som van *f* 527,90, welke wij uit de handen van den Heer Majoor Kommandant van het Hoofdkwartier hebben ontvangen, als zijnde het bedrag van de door Zijn Hoog Edel Gestr. bij het Hoofdkwartier des Legers te Velde ten dienende gedane inzameling.

Burgemeester en Wethouders der Stad Tilburg,

A. A. VISSERS.

Ter ordonnantie van dezelven

VAN SANTBEEK, Secret.

LIEFDE GIFTEN

voor den Vrijwilliger MEARS, zijn Linkerhand en Regterarm bij de Belegering van het Citadel verloren hebbende.

Van A. v. E. van Appeltern in Maas-en-Waal . . .	*f* 12,37½
Bedrag der vorige opgaven	- 2,327,21.
TOTAAL . . .	*f* 2,339,58½.

BREDA, den 4. September 1833.

BROESE & COMP.

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam,

DINGSDAG, *den 3den September.*

	pCt.	Laagste koers.	Hoogste koers.	Laatste koers.
NEDERLAND.				
Werkel. schuld	2½	48¼	48$\frac{11}{16}$	48$\frac{9}{16}$
Dito dito	5	91⅝	92⅜	91⅞
Uitgestelde dito				
Kansbill. dito		21⅛	21⅛	21¼
Amort. Syndic.	4½	85	85⅜	
Dito dito	3½	69⅝	70	69⅝
Schatkistbillett.	6	101	101¼	
Oorlogslasten	5	99⅜		
Leening 1831	6	102		
Handel-Maats.	4½	92⅞	93	92⅞
FRANKRIJK.				
Inschr. Grootb.	5	76½		
ENGELAND.				
Dito per 12 Aug.	3			
SPANJE.				
Certificat. Amst.	5	65¼	65⅝	65$\frac{5}{16}$
Dito £ 1000	3	40½	41	40$\frac{9}{16}$
Uitges. 3 pc. Schl.	5	12$\frac{13}{16}$		
Cort. Bons Lond.	5	15$\frac{11}{16}$	16	15$\frac{15}{16}$
NAPELS.				
Certificat. *L & B*	5	82½		
Dito *Falc. & C.*	5	84⅝	84⅞	84⅝
Leen. Engl. H.	5	91		
RUSLAND.				
Obl. *Hope* 1798	5	100⅞		
Dito dito 18$\frac{28}{29}$	5	101½		

	pCt.	Laagste koers.	Hoogste koers.	Laatste koers.
Cert. dito 18$\frac{28}{29}$	5	91⅝	91$\frac{13}{16}$	91⅝
Obl. te London	5			
Certif. te Hamb.	5			
Inschrijv. Assig.	6	66⅞	66⅝	66⅞
Certificat. dito	6			
POLEN.				
Aand. Loot. fl. 300		106		
PRUISSEN.				
Dito dito R. 50		90	90¼	
OOSTENRIJK.				
Dito dito *f* 100				
Dito dito fl. 250	4	408		
Metalliek	5	91¾	91⅞	91⅝
Dito Lond. gen.	5			
Dito	2½			
Oblig. *Goll & C.*	5			
Dito	4			
Cert. Stadsb. dit.	2½	46		
Ween. Bankact.	3			
DENEMARKEN.				
Leening te Lond.	3			
BRAZILIEN.				
Dito *Rotschild*	5	66⅝		
GRIEKSCHE.				
Dito te Londen	5			

Ter Antwerpsche beurs van gisteren (2 *September*) waren genoteerd: Belg. 93¼; Metall. 96½; P. Leenn. 106; Braz. 67½; Sp. perpet. 65¾; [illegible] de beurs 66½; 4 pCt. 53; Uitgesh. 16; Nap. 86; Sic. 91½; Pana. 99.

IN NAAM DES KONINGS.

VERKOOPING

Bij Regtelijke Uitwinning ter Rolle der Regtbank van Eersten Aanleg, zitting houdende te BREDA, van:

Eene HUIZINGE en ERVE, genaamd: *de Hollandsche Schaal*, staande en gelegen te Bergen-op-Zoom, arrondissement Breda, provincie Noord-Braband, aan de oostzijde van de Nieuwstraat aldaar, gemerkt lett. F. n°. 55, belend noord *Karel Pacillij*, oost dezelve en *Pieter Kooten*, die ook ten zuiden aangrenst, en west de Nieuwstraat; zijnde thans bewoond bij *Daniel Scheffeloor*.

Beslag genomen ten verzoeke van Mejufvrouw ANNA CORNELIA JANSSEN, bevorens weduwe van den Heer *Petrus Morgen*, thans huisvrouw van den Heer *Antonius Kerkhoff*, zoo voor zich-zelve, als hoofde der gemeenschap, die tusschen haar en haren overledenen man *Petrus Morgen* bestaan heeft, als in hoedanigheid van moeder en voogdesse over haren nog minderjarigen zoon [illegible], met gemelden *Petrus Morgen* in huwelijk verwekt; den Heer *Antonius Kerkhoff* voornoemd, Negociant wonende te Bergen-op-Zoom, zoo voor zich-zelven als hoofde der tusschen hem en gemelde *Anna Cornelia Janssen* bestaande huwelijksgemeenschap, als in hoedanigheid van bijvoogd over genoemden minderjarigen en zijne genoemde huisvrouw assisterende en autoriserende; den Wel-Eerwaarden Heer *Petrus Morgen*, Roomsch-Catholijk Priester, wonende in de gemeente Hoeven, en den Heer *Hendrik Wilhelmus Petrus Morgen*, Zilversmid, wonende te Bergen-op-Zoom, die tot hunnen Prokureur hebben gesteld Mr. PAULUS GOUVERNEUR, Regtsgeleerde, Prokureur bij de Regtbank van Eersten Aanleg, zitting houdende te Breda, wonende aldaar, in de Karnemelkstraat wijk B, n°. 138, zijnde bij hetzelve gedomicilieerd, ten laste van *Maria Pieterse van Saeulen*, eerst weduwe van *Johannes Schouwmans*, en laatstelijk van *Pieter Hansen*, zonder beroep, wonende te Bergen-op-Zoom, mitsgaders van *Daniel Scheffeloor*, Ontvanger der 's Rijks-middelen, en deszelfs huisvrouw *Catharina Schouwmans*, wonende te Bergen-op-Zoom, bij Proces-Verbaal van den Deurwaarder *Johannes Kunstmuller*, [illegible], van den vijftienden Julij één duizend acht honderd drie en dertig, [illegible] den Heer *Antonij Willekens*, Griffier bij het Vredegeregt in het kanton Bergen-op-Zoom, wonende te Bergen-op-Zoom, en door den Heer *Petrus* [illegible], Burgemeester der stad Bergen-op-Zoom, [illegible] afschriften van hetzelve Exploit ontvangen hebben, [illegible] den [illegible] geregistreerd, en overgeschreven ten Kantore der Hypotheken te Breda, in deel drie, nummer twee en dertig, den een en twintigsten derzelfde maand Julij en ter Griffie der Regtbank voornoemd, den twee en twintigsten daaraanvolgende.

De eerste afkondiging van de Memorie van Lasten heeft plaats gehad op Maandag den vijfden Augustus één duizend acht honderd drie en dertig.

De op prijsstelling van de voorschreven *Huizinge* en *Erve*, door de Executanten gedaan, bedraagt vijf en twintig guldens; voor dewelke is, dezelve aan de Executanten provisioneel toegeslagen ter rolle van den tweeden September één duizend acht honderd drie en dertig.

De definitive toeschatting zal plaats hebben den acht en twintigsten October één duizend acht honderd drie en dertig.

De Prokureur van de Executanten,

(geteekend) GOUVERNEUR.

** BERGEN-OP-ZOOM. De post van ONDERWIJZER in de *Fransche Dag-* en *Kostschool* alhier vacant zijnde, zoo worden Sollicitanten, ten minste van den *tweeden* Rang en voorzien van alle vereischte Getuigschriften, opgeroepen, om zich in *persoon*, of met *franco* brieven, aan te melden bij den Heer Burgemeester dezer Stad, vóór of uiterlijk op den 25sten dezer loopende maand.

Men verlangt, dat de Onderwijzer gehuwd en bekwaam zij, om, behalve in Wis-, Aardrijks- en Geschiedkunde, een grondig onderrigt te geven in de Fransche-, Hoogduitsche en liefst ook in de Engelsche talen.

Aan dezen post is verbonden eene Rijks-jaarwedde van *f* 200 en van de Stad gelijke *f* 200, benevens vrije woning en schoollokaal.

Het vergelijkend Onderzoek zal plaats hebben in het Stadhuis, op Woensdag den 9. October, des morgens ten 10 ure.

** A. HIJBLOM Muzijk-Onderwijzer te *Bergen-op-Zoom* berigt bij deze, dat hij heeft ontvangen eene groote verzameling NIEUWE MUZIJK-WERKEN, voor de *Piano, Guitare, Viool, Klarinet*, alsmede *Zang-Muzijk*; ook te bekomen *Piano's, Violen, Guitares, Strijkstokken* en beste *Quinten*.

TE KOOP TE BREDA,

ad f 275,00.

Een Bruin Meeklenburgsche Kortstaart MERRIE RIJ-PAARD, 7 à 8 jaren oud, zijnde Kurassiers Taille, en toebehoorende aan den 2den Luitenant, bij den Staf van de 1ste Divisie Infanterie, *GEVERS.*

160ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ

De Wed. B. B. [illegible] PIJPERS, alléén gekwalificeerde Kollectrice der Koninklijke Nederlandsche Loterij te *Breda*, heeft ten Kantore van BROESE & COMP. verkrijgbaar gesteld: HEELE en GEDEELTEN van LOTEN in *Koop*, en *Huur* volgens onderstaande *Prijs-Courant.*

EERSTE KLASSE.

Waarvan de trekking begint op Maandag den 30sten September 1833, te *'s Hage.*

HUUR. voor de Eerste klasse.			KOOP. voor alle klassen.		
Heel	Lot.	*f* 4,00	Heel	Lot.	*f* 69,00
Half	Lot.	- 2,00	Half	Lot.	- 34,50
Vijfde	Lot.	- 0,80	Vijfde	Lot.	- 13,80
Tiende	Lot.	- 0,40	Tiende	Lot.	- 6,90
Twint.	Lot.	- 0,20	Twint.	Lot.	- 3,45

NB. De uitgaven van Loten voor de Eerste Klasse zal niet langer plaats hebben dan tot en met den 28sten September aanstaande.

STOOMPACKET-VAART

TUSSCHEN

ROTTERDAM EN LONDEN.

In Dienst der Generaal Post-office, voor Passagiers en Goederen.

Het vertrek der Stoompacketten van *Rotterdam* is bepaald Zaturdag den 7 September, des 's morgens ten 7 ure.

Nadere inlichting bij de Agenten aan het Bostondo de Boompjes, A n°. 93.

W. SMITH & COMP.
P. A. VAN ES.

** Bij H. HARTMAN, Boekhandelaar te *'s Gravenhage* is uitgekomen en alom verkrijgbaar gesteld:

DE VIER GEDENKWAARDIGE JAREN, *Eind* [illegible] *van* LODEWIJK MARCHAND, Prijs op Velijn Papier) . . . . . *f* 1,00.

Dit werkje, zijnde eene verzameling van Dichtstukjes, vervaardigd door eenen bereids met lof bekenden Dichter, als toepasselijk op de jongste gebeurtenissen en heldendaden, van Nederlandsch Vorsten en Volk, zal bij den lezer ongetwijfeld dezelfde gevoelens van opregte Vaderlandsliefde hernieuwen, als in 1813 bij elken [illegible] Duitscher [illegible] ontstaan: *Körner's Leyer und Schwert*, met welke Dichtstukjes de hierboven aangekondigde zeer vele overeenkomst hebben, weshalve de Uitgever geene bedenking maakt, dit werkje aan elken Nederlander, die de heilige zaak [illegible], aan te bevelen.

Te BREDA, bij BROESE en COMP, Boekdrukkers en Boekverkoopers.